Камуністычная партыя (бальшавікоў) Беларусі

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 259 (5053) ЛІСТАПАДА 7 СЕРАДА 1934 г. год выдання XVII

НЯХАЙ ЖЫВЕ XVII ГАДАВІНА ОКЦЯБРСКАЙ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЭВОЛЮЦЫІ Ў СССР! НЯХАЙ ЖЫВЕ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЯ РЭВОЛЮЦЫЯ ВА ЎСІМ СВЕЦЕ!

Вышэй сцяг Леніна-Сталіна!

НАЙВЯЛІКШАЯ Ў ГІСТОРЫІ РЭВОЛЮЦЫЯ

Сёння працоўныя ўсяго свету святкуюць СЕМНАЦЦАТУЮ гадавіну вялікай Окцябрскай рэволюцыі. Усюды, дзе жыве рабочы люд, дзе праліває пот працоўны селянін; усюды—і ў палатках гераічнай кітайскай Чырвонай арміі, і ў радах гераічных гарнякоў-паўстанцаў Астурыі, і ў засценках гітлераўскай Германіі і панскай Польшчы, усюды, дзе адбываецца няўмольная, незмаўкаючая на секунду [illegible]авая вайна,—Окцябрская гадавіна выклікае бадзёрасць, пад'ём баявога духу ў прыгнечаных і эксплаатуемых. Бо ўвесь свет ведае, што 17 год Окцября—гэта гадавіна ПАБЕДАНОСНАЙ РЭВОЛЮЦЫІ, гэта 17 год ПАБЕДАНОСНАГА БУДАЎНІЦТВА СОЦЫЯЛІЗМА.

Гісторыя чалавецтва ведае шматлікія паўстанні прыгнечаных і эксплаатуемых. Хто не ведае аб ПАЎСТАННЯХ РАБОЎ у эпоху Рыма, безупынных паўстанняў на працягу дзесяцігоддзяў? Хто не ведае аб СЯЛЯНСКІХ войнах на працягу РАДУ ВЯКОЎ, ахапляўшых любую краіну? Хто з працоўных нашай краіны не ведае імя СЦЕНЬКІ РАЗІНА, правадыра сялянскага паўстання 17 века, імя ЕМЕЛЬЯНА ПУГАЧОВА, правадыра сялянскага паўстання канца 18 века? Каму невядомы буржуазныя рэволюцыі Англіі і Францыі, адсякаўшыя галовы каралям, рэволюцыі, у якіх прымалі ўдзел мільёны сялян, гарадской дробнай буржуазіі, нараджаючагася класа пролетарыяў. Але ўсе гэтыя паўстанні і рэволюцыі не маглі прынесці вызвалення працоўным, не маглі знішчыць эксплаатацыі чалавека чалавекам. Адны з іх (паўстанні рабоў, сялянскія войны) канчаліся паражэннямі і не маглі мець іншага канца, бо яны не проціпастаўлялі і не маглі проціпаставіць ладу прыгнятальнікаў больш перадавы грамадскі лад. Другія (буржуазныя рэволюцыі) канчаліся перамогай, АЛЕ ГЭТУ ПЕРАМОГУ СКАРЫСТОЎВАЛА БУРЖУАЗІЯ, БО БУРЖУАЗНЫЯ РЭВОЛЮЦЫІ АДБЫВАЛІСЯ Ў ЭПОХУ ЗАРАДЖЭННЯ ПРАМЫСЛОВАГА КАПІТАЛІЗМА, у эпоху, калі рабочы клас толькі яшчэ ствараўся. Буржуазныя рэволюцыі перамагалі, а эксплаатацыя чалавека чалавекам аставалася, набываючы толькі новыя формы.

ВЕЛІЗАРНЕЙШАЕ СУСВЕТНА-ГІСТАРЫЧНАЕ ЗНАЧЭННЕ ОКЦЯБРСКАЙ РЭВОЛЮЦЫІ ЗАКЛЮЧАЕЦЦА Ў ТЫМ, ШТО ЯНА БЫЛА ПЕРШАЙ ПАБЕДАНОСНАЙ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЭВОЛЮЦЫЯЙ, што першы раз за сотні і за тысячы гадоў абяцанне «адказаць» на вайну паміж рабаўласнікамі рэволюцыяй рабоў супроць ўсіх і ўсялякіх рабаўласнікаў выканана да канца, што яна адкрыла сабой эпоху СУСВЕТНАЙ соцыялістычнай рэволюцыі, забяспечыла БУДАЎНІЦТВА НОВАГА СОЦЫЯЛІСТЫЧНАГА ГРАМАДСТВА. 17 год Окцября НАГЛЯДНА паказалі ўсяму свету, што капіталізм—гэта прагніўшы і паміраючы лад, што соцыялізм—лад рэволюцыйнай працы—жыве і перамагае, што соцыялізм—гэта эпоха новага, нябывалага ў свеце росквіту тэхнікі, навукі, культуры. Окцябр і 17 год будаўніцтва соцыялізма—ГЭТА ТРЫУМФ МАРКСІЗМА.

Сотні мільёнаў убачылі, як геніяльна, прозорліва было вучэнне Маркса-Энгельса, паказаўшага, што капіталізм стаў тормазам развіцця тэхнікі, культуры, што апошнія могуць ісці наперад толькі пры соцыялізме, што само развіццё капіталізма стварае яго магільшчыка — пролетарыят; растлумачыўшага рабочаму класу, што ТОЛЬКІ РЭВОЛЮЦЫЯ можа зруйнаваць лад капіталістычнай эксплаатацыі, толькі ДЫКТАТУРА ПРОЛЕТАРЫЯТА зможа забяспечыць пераход ад капіталізма к соцыялізму; празорліва намеціўшага шлях будаўніцтва комунізма.

Окцябр і 17 год будаўніцтва соцыялізма—гэта ТРЫУМФ ЛЕНІНІЗМА. Гэта Ленін—вялікі настаўнік працоўных навукова абгрунтаваў НАСТУПЛЕННЕ ЭПОХІ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЭВОЛЮЦЫІ. Гэта ён, Ленін, на працягу 25 год будаваў партыю з выразнай задачай кінуць яе ў рашучы момант на чале рабочых, на чале працоўных на штурм цвярдынь капіталізма. Гэта ён, вялікі Ленін, КІРАВАЎ ОКЦЯБРОМ. Гэта ён,—наш бяссмертны настаўнік, натхніў працоўных СССР на будаўніцтва соцыялізма ў адной краіне і кіраваў пачаткам гэтай будоўлі.

Семнаццатую гадавіну Окцября працоўныя СССР і ўсяго свету сустракаюць з радасцю і бадзёрасцю, бо яны ўпэўнены ў тым, што канчатковая перамога соцыялізма ва ўсім свеце не за гарамі. Зарука гэтаму перш за ўсё тое, што будаўніцтвам соцыялізма ў СССР, сусветнай арміяй працы кіруе вялікі вучань Леніна—НАШ МУДРЫ, ЖАЛЕЗНЫ СТАЛІН. Гэта ён разам з Леніным будаваў нашу вялікую партыю. Гэта ён разам з Леніным кіраваў вялікімі окцябрскімі баямі. Гэта ён арганізоўваў перамогі над Дзенікіным, Юдзенічам. Гэта ён, вялікі зодчы соцыялізма, ужо на працягу многіх гадоў вядзе СССР ад адных перамог к другім. Гэта ён вучыць і арганізуе брацкія комуністычныя партыі рыхтаваць сусветны Окцябр.

Імёны двух вялікіх правадыроў — гэта сцяг пабеданоснага соцыялізма, гэта сцяг сусветнай соцыялістычнай рэволюцыі.

ВЫШЭЙ СЦЯГ ЛЕНІНА-СТАЛІНА!

«Няхай з шаленствам лаюць гэту рэволюцыю буржуазія і пацыфісты, генералы і мяшчане, капіталісты і філістэры, усе веруючыя хрысціяне і ўсе рыцары 2 і 2 з пал. Інтэрнацыяналаў. Ніякімі патокамі злобы, паклёпу і ілжы не замуцяць яны таго сусветна-гістарычнага факта, што ПЕРШЫ РАЗ ЗА СОТНІ І ЗА ТЫСЯЧЫ ГОД РАБЫ АДКАЗАЛІ НА ВАЙНУ ПАМІЖ РАБАЎЛАСНІКАМІ АДКРЫТЫМ АГАЛАШЭННЕМ ЛОЗУНГА: ПЕРАТВОРЫМ ГЭТУ ВАЙНУ ПАМІЖ РАБАЎЛАСНІКАМІ З-ЗА ДЗЯЛЬБЫ ІХ ЗДАБЫЧЫ Ў ВАЙНУ РАБОЎ УСІХ НАЦЫЙ СУПРОЦЬ РАБАЎЛАСНІКАЎ УСІХ НАЦЫЙ (падкрэслена намі.—Рэд.).

Першы раз за сотні і тысячы гадоў гэты лозунг ператварыўся з цьмянага і бяссільнага чакання ў ясную, чоткую палітычную праграму, у дзейсную барацьбу мільёнаў прыгнечаных пад кіраўніцтвам пролетарыята, ператварыўся ў першую перамогу пролетарыята, у першую перамогу справы знішчэння войн, справы саюза рабочых усіх краін над саюзам буржуазіі розных нацый, той буржуазіі, якая і мірыцца і ваюе на кошт рабоў капітала, на кошт наемных рабочых, на кошт сялян, на кошт працоўных.

Гэта першая перамога ЯШЧЭ НЕ КАНЧАТКОВАЯ ПЕРАМОГА, і яна далася нашай Окцябрскай рэволюцыі з небывалымі цяжкасцямі і труднасцямі, з нечуванымі мучэннямі, з радам агромадных няўдач і памылак з нашага боку. ...Але факт застаецца фактам: першы раз за сотні і за тысячы гадоў абяцанне «адказаць» на вайну паміж рабаўласнікамі рэволюцыяй рабоў супроць усіх і ўсялякіх рабаўласнікаў выканана да канца—і выконваецца на перакор усім труднасцям».

Ленін. „К четырехлетней годовщине Октябрьской революции“)

«Сусветнае значэнне Окцябрскай рэволюцыі заключаецца не толькі ў тым, што яна з'яўляецца вялікім пачынам адной краіны ў справе прарыву сістэмы імперыялізма і першым ачагам соцыялізма ў акіяне імперыялістычных краін, але таксама і ў тым, што яна складае першы этап сусветнай рэволюцыі і магутную базу яе далейшага разгортвання.

(Сталин „Октябрьская революция и тактика русских коммунистов“)

ЗА АДЗІНСТВА І БРАЦТВА ПРАЦОЎНЫХ УСІХ НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ СОВЕЦКАГА САЮЗА! НЯХАЙ ЖЫВЕ ЛЕНІНСКАЯ НАЦЫЯНАЛЬНАЯ ПАЛІТЫКА!

З АДОЗВЫ ВЫКАНКОМА КОМІНТЭРНА

Таварышы, браты па класу!

17 год прайшло з таго часу, калі рускі пролетарыят пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі большэвікоў, пад кіраўніцтвам Леніна звергнуў уладу капітала, урад буржуазіі і памешчыкаў і ўзяў уладу ў свае ўласныя рукі.

Октябрская соцыялістычная рэволюцыя, адкрыўшая новую эру ў развіцці чалавецтва, перамагла шляхам УЗБРОЕНАГА ПАЎСТАННЯ расійскіх рабочых пры падтрыманні мільёнаў сялян. Яна была падрыхтавана шматгадовай герaічнай БАРАЦЬБОЙ пролетарыята пад кіраўніцтвам большэвікоў супроць пануючых класаў. Яна была падрыхтавана тым, што комуністычная партыя большэвікоў у непрымірымай БАРАЦЬБЕ СУПРОЦЬ ЗГОДНІЦКІХ, РЭФАРМІСЦКІХ ПАРТЫЙ меншавікоў і соцыялістаў-рэволюцыянераў заваявала на свой бок большасць рабочага класа і павяла яго на рашаючую барацьбу супроць прыгнечання, голаду і імперыялістычнай вайны, за ўстанаўленне дыктатуры пролетарыята, за соцыялізм.

Совецкі Саюз, краіна пабеданоснай пролетарскай рэволюцыі і дыктатуры пролетарыята, наглядна паказвае ўсяму свету, што можа зрабіць РАБОЧЫ КЛАС, нават у тэхнічна і культурна адсталай краіне, калі ўлада знаходзіцца ў яго руках.

У краінах капіталізма, дзе на чале ўлады стаіць буржуазія, жорсткі эканамічны крызіс прынёс большае разарэнне, чым апошняя чатырохгадовая імперыялістычная вайна.

Дыктатура пролетарыята ў Совецкім Саюзе, ажыццёўленая пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі, стварыла ўмовы для безупыннага росту дабрабыту і культуры працоўных мас.

Рабочыя і калгаснікі СССР даюць бліскучы прыклад беззаветнай адданасці справе соцыялізма, прыклад сапраўднай міжнароднай салідарнасці з прыгнечанымі і эксплатуемымі ўсяго свету. Баявому прыкладу працоўных Совецкага Саюза ўжо паследавалі рабочыя і сялянскія масы Кітая, стварыўшыя совецкую ўладу на частцы тэрыторыі сваёй краіны.

Над працоўнымі ўсіх краін навісла пагроза новай імперыялістычнай вайны. Капіталістычны свет ліхаманкава ўзбройваецца, выпрабляючы ўсё новую, яшчэ нябачаную зброю масавага знішчэння.

Японія і Германія прама імкнуцца спраааквваць вайну. Але адтэрмінаваць вайну можна толькі шляхам аб'яднання ўсіх сіл пролетарыята ў адзіны фронт для рашучай барацьбы супроць капіталізма. Вайне, новаму крываваму знішчэнню працоўных, можна перашкодзіць толькі шляхам поўнага разрыву рабочых са згодніцкай палітыкай соцыял-дэмакратыі, толькі шляхам пабеданоснай барацьбы за дыктатуру пролетарыята.

Каб знайсці выхад з крызіса, у які б'ецца капіталістычны свет, буржуазія яшчэ больш узмацняе грабеж рабочых, фермераў, сялянства, калоній і эканамічна слабых краін. Яна прабуе ў першую чаргу ЗЛАМАЦЬ РАБОЧЫ КЛАС, ПАЗБАВІЦЬ ЯГО АПОШНІХ АСТАТКАЎ ДЭМАКРАТЫЧНЫХ ПРАЎ, ЯШЧЭ СКАРАЦІЦЬ ЯГО ЖАБРАЦКУЮ ЗАРАБОТНУЮ ПЛАТУ, ЯШЧЭ ПАГОРШЫЦЬ ЯГО СТАНОВІШЧА, ЗНІШЧЫЦЬ ЯГО РЭВОЛЮЦЫЙНЫ АВАНГАРД. Фашызм стаў на чале ўлады ў Германіі і Аўстрыі, ён стаіць на чале ўлады ў Італіі і Польшчы, ён пагражае працоўным усіх краін. З'яўляючыся штурмавым атрадам буржуазіі супроць рабочага класа, фашызм, у першую чаргу, прабуе арганізаваць напад на ўдарную брыгаду сусветнага пролетарыята—Совецкі Саюз.

Але пролетарыят і працоўныя масы могуць адбіць наступленне фашызма, калі пролетарыят установіць БАЯВЫ АДЗІНЫ ФРОНТ сваіх радоў і калі разам з усімі працоўнымі павядзе РАШУЧУЮ БАРАЦЬБУ супроць капіталізма.

НЯМА МІРНАГА ШЛЯХУ ДА ЎЛАДЫ ПРОЛЕТАРЫЯТА.

НЯМА МІРНАГА ШЛЯХУ ДА СОЦЫЯЛІЗМА.

Ідзе штурму капіталізма ўсё больш наспявае ў свядомасці мас. Соцыял-дэмакратычныя рабочыя парываюць з рэфармізмам і згодніцтвам з буржуазіяй і уступаюць на шлях класавай барацьбы. У лютым гэтага года герaічныя рабочыя АЎСТРЫІ, адкінуўшы на справе соцыял-дэмакратычную палітыку класавага супрацоўніцтва, выступілі са зброяй у руках, каб перагарадзіць дарогу фашызму. Але яны пацярпелі паражэнне таму, што соцыял-дэмакратычная партыя, якая кіравала імі, палітычна абяззброіла іх, не падрыхтавала іх для рашучай барацьбы і не павяла іх у наступленне на капіталізм.

У кастрычніку працоўныя ІСПАНІІ, на чале з рабочым класам, падняліся са зброяй у руках абараняць свой хлеб і свабоду, адбіць наступленне фашысцкай рэакцыі. Рабочыя Астурыі, пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі, пашлі ў бой за ўладу рабочых і сялян.

Усё часцей рабочыя, арганізаваныя ў соцыял-дэмакратычных партыях, пачынаюць рваць з палітыкай супрацоўніцтва з буржуазіяй, усё часцей разам з комуністамі соцыял-дэмакратычныя рабочыя пачынаюць уступаць у барацьбу супроць фашызма, капіталізма і вайны.

БРАТЫ-ПРОЛЕТАРЫІ!

Комуністычны Інтэрнацыянал звярнуўся к Соцыялістычнаму Інтэрнацыяналу з прапановай арганізаваць неадкладна супольныя выступленні комуністычных і соцыялістычных партый ва ўсіх краінах для абароны змагаючагася іспанскага народу. Але ў момант, калі ўрадавая артылерыя граміла шахты Астурыі, зажыва хаваючы ўкрыўшыхся пад зямлёй рабочых-шахцёраў, у момант, калі ваенныя аэрапланы бамбардыравалі з паветра гарады і сёлы Іспаніі, калі кожны дзень, нават кожная гадзіна каштавала жыцця тысячам герaічных рабочых і сялян Іспаніі, іх жонак і дзяцей—у гэты момант афіцыяльныя кіраўнікі Соцыялістычнага Інтэрнацыянала пад фармальным прадлогам адклалі абмеркаванне пытання аб супольных выступленнях на тры тыдні!

Комуністычны Інтэрнацыянал працягвае сваю палітыку адзінага фронту. Пролетарыі ўсіх краін, праяўляйце сваю салідарнасць з змагаючыміся іспанскімі рабочымі! Выступайце, як адзін, супроць іспанскай буржуазіі, кінуўшай усе свае сілы на крывавае падаўленне рабочага класа і сялянства! Іспанскія рабочыя—уступіўшыя ў бой з капіталізмам—сыны нашага класа. Рабочыя Астурыі—падняўшыя сцяг барацьбы за ўладу рабочых і сялян—нашы браты.

Іх справа ёсць справа ўсяго сусветнага пролетарыята.

БРАТЫ ПА КЛАСУ! ТАВАРЫШЫ!

Напружце ўсе сілы, каб хутчэй установіць адзіны фронт рабочага класа для барацьбы супроць фашызма і імперыялістычнай вайны, для барацьбы за хлеб і свабоду, для барацьбы за ўладу, за соцыялізм!

РАБОЧЫЯ СОЦЫЯЛ-ДЭМАКРАТЫ! Рабочыя ўсіх палітычных напрамкаў! Яднайцеся пад сцягам Комуністычнага Інтэрнацыянала! Ідзіце па таму рэволюцыйнаму шляху, на якім перамагла Октябрская рэволюцыя расійскага пролетарыята, на якім толькі і можа перамагчы рабочы клас!

Да новых перамог

Велізарны сусветна-гістарычныя перамогі, з якімі краіна Советаў пад ленінскім кіраўніцтвам тав. СТАЛІНА прышла да XVII Окцябра.

Совецкая Соцыялістычная Беларусь — неадлучная частка усяго СССР. Кіраўніцтва партыі Леніна-Сталіна і брацкая беззаветная дапамога ўсіх народаў Саюза Совецкіх Рэспублік забяспечылі БССР гіганцкія поспехі ў справе соцыялістычнага будаўніцтва.

Пройдзен вялікі гістарычны шлях, шлях настойнай барацьбы і перамог—ад адсталай прыгнечанай поўкалоніі рускага царызма да Совецкай Соцыялістычнай Беларусі. І год, з чым БССР сустрэла XVII Окцябр, з'яўляецца трыумфам ленінскай нацыянальнай палітыкі, трыумфам генеральнай лініі нашай партыі, кіруемай тав. Сталіным.

1913 год. Уся прадукцыя прамысловасці Беларусі складала толькі 100 млн. руб. Ні аднаго буйнага завода. Выключна дробныя саматужныя заводзікі і майстэрні з сярэдневяковым абсталяваннем. Колькасць рабочых — усяго 13.000. Аб выключнай адсталасці тагочаснай прамысловасці красамоўна сведчыць той факт, што магутнасць усіх электрастанцый на тэрыторыі Беларусі складала ў 1913 годзе толькі 5.000 квт. Удзельная вага прамысловасці Беларусі ў прамысловасці царскай Расіі складала ў 1913 годзе ўсяго 0,87 проц.

А цяпер?

ПА ШЛЯХУ ІНДУСТРЫЯЛІЗАЦЫІ

На месцы старых саматужных майстэрань, там, дзе былі адвечныя пустыры і балоты, выраслі гіганты соцыялістычнай індустрыі, народжаныя першай большэвіцкай пяцігодкай.

Асінаўская электрастанцыя імя Сталіна, Гомсельмаш, магілеўская шаўковая фабрыка імя тав. Куйбышава, гомельскі шклозавод, бабруйскі, гомельскі і віцебскі мясакамбінаты, крычаўскі цэмзавод, фабрыка «Сцяг індустрыялізацыі», рэчыцкая запалкавая фабрыка «Х Окцябр» і барысаўская фабрыка «Пролетарская перамога», дзесяткі іншых заводаў і фабрык, [illegible] сталяваных навейшай перадавой тэхнікай—яркія паказальнікі шпаркай індустрыялізацыі Совецкай Беларусі.

Нашы заводы выпускаюць складаныя машыны і варштаты, многія з якіх раней прывозіліся з заграніцы.

У цэннасным выражэнні валавая прадукцыя прамысловасці БССР у 1934 годзе складае 1.293,1 млн. руб. АМАЛЬ У 13 РАЗ БОЛЬШ ПАРАЎНАЛЬНА З 1913 ГОДАМ. У 12 раз параўнаўча з 1913 годам павялічылася магутнасць электрастанцый. Ужо ў 1933 годзе яна складала 70.000 квт. Пабудаваны новыя магутныя электрастанцыі — Белдрэс (24.000 квт.), менская цёплаэлектрацэнтраль (6.000 квт.), Добрушская (3.500 квт.), і т. д.

Ужо ў 1932 годзе агульная вага прамысловасці БССР у прамысловасці ўсяго Совецкага Саюза складала 2,5 проц. Яшчэ больш паказальны лічбы па асобных галінах прамысловасці.

Швейныя фабрыкі БССР выпускаюць 8 проц. прадукцыі швейнай прамысловасці Саюза, шклозаводы — 10 проц., запалкавыя фабрыкі — 25 проц. і т. д.

Выраслі рады рабочага класа. Колькасць прамысловых рабочых у 1934 годзе дасягнула 130.663.

Совецкая Беларусь ПЕРАТВАРЫЛАСЯ Ў ІНДУСТРЫЯЛЬНА - АГРАРНУЮ КРАІНУ З РАЗВІТАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦЮ.

ПЕРАМОГІ КАЛГАСНАГА ЛАДУ

Чым характарызавалася становішча сельскай гаспадаркі Беларусі да Окцябрскай рэволюцыі? Больш паловы ўсёй зямлі належала памешчыкам, кулакам і духавенству. Мільёны працоўных сялян задыхаліся ад беззямелля і пад уціскам кулацка-памешчыцкай кабалы.

У спадчыну мы атрымалі зусім адсталую, занядбаную сельскую гаспадарку, у якой галоўнымі прыладамі вытворчасці былі драўляныя сохі і бораны.

КП(б)Б пад кіраўніцтвам ЦК разграміла контррэволюцыйныя намеры, якія імкнуліся накіраваць сельскую гаспадарку БССР па шляху сталыпінскіх хутароў.

БССР шпарка ідзе наперад па шляху калгаснага і соўгаснага будаўніцтва, па шляху трактарызацыі і механізацыі сельскай гаспадаркі.

1932 год. У БССР — 4.112 калгасаў, якія аб'ядналі 15 проц. усіх гаспадарак.

1934 год. 1 кастрычніка. У БССР — 10.248 калгасаў, якія яднаюць 61,2 проц. гаспадарак.

У 1931 годзе было 30 машынна-трактарных станцый, меўшых 1.000 трактараў. А ў 1934 годзе—72 МТС, якія маюць 2.034 трактары. МТС маюць таксама 3.660 трактарных плугоў, 11.434 жняркі, 1.897 складаных малатарань і т. д.

На палях БССР у гэтым годзе працавалі 1.200 ільнауборачных машын.

На 1 кастрычніка 1934 г. створаны 1.243 таварныя фермы з агульным стадам у 151.200 галоў жывёлы.

1934 год быў годам сапраўды выдатных поспехаў калгаснага будаўніцтва БССР. Пад кіраўніцтвам тав. ГІКАЛО БССР вышла на адно з першых месц у Саюзе па праведзенню сельскагаспадарчых кампаній. БССР у гэтым годзе значна раней, лепш і арганізаваней правяла веснавую сяўбу, уборку ўраджаю, хлебанастаўкі, уборку і пастаўкі бульбы, збожжа і цяпер змагаецца за хутчэйшае завяршэнне ільнозагатовак.

Амаль на 50 проц. павялічана ўраджайнасць калгасных палёў. Усё гэта значна павысіла вагу калгаснага працадня. Тысячы і дзесяткі тысяч калгаснікаў ужо сталі заможнымі.

НА МАГУТНЫМ УЗДЫМЕ

Беларусь у мінулым — цемра, забітасць, бескультур'е, як вынік выключнага соцыяльнага і нацыянальнага ўціску. Адзін-два граматных на цэлую вёску. Адна школа на воласць, з іх ні адной на роднай мове. Адна газета на 1.000 двароў. 70 проц. насельніцтва тагочаснай Беларусі было няграматным. 17 год назад мы не мелі ні адной вышэйшай навучальнай установы.

А цяпер.

Створана Акадэмія навук, 32 навукова-даследчыя інстытуты, 19 вышэйшых навучальных устаноў, 81 тэхнікум.

БССР — краіна суцэльнай граматнасці. Уведзена ўсеагульнае абавязковае навучанне. Толькі за адзін 1934 год адкрыта 88 школ. У 1914 годзе ў школах было ўсяго 295.000 вучняў. А цяпер — 1.030.000.

Створаны нацыянальныя тэатры, у тым ліку беларуская опера. У мільёнах экземпляраў распаўсюджваюцца газеты, журналы, кнігі на беларускай мове і мовах нацменшасцей. Беларуская совецкая літаратура знаходзіцца на магутным творчым уздыме.

Яков яркае і пераканаўчае пацвярджэнне сталінскіх слоў аб тым, што перыяд дыктатуры пролетарыята ёсць перыяд росквіту нацыянальных культур соцыялістычных па зместу.

Перамогі соцыялістычнага будаўніцтва, росквіт культуры, навукі, мастацтва ў БССР — рэзультат большэвіцкага кіраўніцтва ЦК КП(б)Б на чале з тав. Гікало, які нястомна мабілізуе рабочыя і калгасныя масы БССР на барацьбу за выкананне ўказанняў любімага правадыра тав. Сталіна, за лінію партыі, за нацыянальную палітыку Леніна-Сталіна.

Палескі абласны камітэт РСДРП (б) у лютым — кастрычніку 19[illegible] Першы справа сядзіць тав. Л. М. КАГАНОВІЧ.

НАЧАЛЬНІКУ АБВШ імя М. І. КАЛІНІНА т. АЛЁХІН[illegible]

Шкадую, але не магу быць на вашым свяце.

Вітаю камандзіраў са сканчэннем вучобы.

У вашай асобе Чырвоная армія ў дзень XVII гадавіны Окц[illegible] атрымлівае новае баявое падмацаванне.

Упэўнен, што Вы паспяхова справіцеся са сваімі задачамі.

М. І. КАЛІНІН.

ЗАГАД НАРОДНАГА КАМІСАРА АБАРОНЫ С[illegible]

Гор. Масква. № 58 5 лістапада 1934 го[illegible]

Ваенныя школы в дню 17 гадавіны вялікай Окцябрскай рэволюцыі выпускаюць новы атрад маладых камандзіраў.

Рабоча-Сялянская Чырвоная армія з радасцю сустрэне і прыме ў сваю сям'ю новае папаўненне камандных кадраў.

Вы, маладыя камандзіры, атрымаўшыя пад кіраўніцтвам партыі Леніна-Сталіна комуністычнае выхаванне і ўзброеныя веданнем ваеннай справы і сучаснай ваеннай тэхнікі, павінны перадаць свой вопыт, свае веды, сваё ўменне чырвонаармейцам і стаць узорнымі іх настаўнікамі і выхавальнікамі, адначасова працягваючы вучыцца ў старшых таварышоў, у нашай доблеснай Рабоча-Сялянскай Чырвонай арміі.

Я цвёрда перакананы, што вы, становячыся на самастойны жыццёвы шлях, энергічнай [illegible] тай у часцях роднай Чырвонай арміі разам са [illegible] шымі сваімі таварышамі [illegible] пе каваць магутнасць РСЧА, [illegible] рад якой устаюць усё новыя [illegible] выя трудныя задачы. Я ўпэ[illegible] што высокай дысцыплінаванас[illegible] патрабавальнасцю, арганізава[illegible] цю, культурнасцю на службе [illegible] быту, сваім энтузіязмам [illegible] вы заваюеце высокі аўтарытэт [illegible] мандзіра - выхавальніка, [illegible] уважлівага, блізкага таварыша [illegible] кожнага чырвонаармейца.

Віншуючы са сканчэннем вае[illegible] школы, жадаю вам новых по[illegible] хаў у рабоце, новых дасягнен[illegible] на ганаровым пасту каман[illegible] Чырвонай арміі.

Няхай жыве Чырвоная арм[illegible]

Народны камісар абароны Саюза ССР

К. ВАРАШЫЛАЎ.

ПРЫВІТАННЕ БРАЦКАЙ КОМПАРТЫІ КІТАЯ РАБО[illegible] КАЛГАСНІКАМ І УСІМ ПРАЦОЎНЫМ БССР

МАСКВА, 5 лістапада. (Па тэлеграфу).

Рабочымі і сялянамі Кітая дасягнуты аграмадныя гістарычнай важнасці поспехі ў барацьбе за советы. Ужо некалькі год кітай[illegible] советы атрымліваюць бліскучыя перамогі над сіламі буржуазна-п[illegible] шчыцкага контррэволюцыйнага Гаміндана. На падуладных сове[illegible] тэрыторыях у корані ліквідаваны імперыялістычны ўціск, разгро[illegible] на памешчыцкае землеўладанне, знішчаны язвы ліхвярства, пр[illegible] дзена рашучае паляпшэнне становішча рабочых мас.

Усё кітайскае працоўнае насельніцтва горача падтрымлівае [illegible] боча-сялянскую армію Кітая, якая герaічна змагаецца супроць і[illegible] рыялізма і яго гаміндапаўскіх лакеяў.

Горача вітаю вас — рабочых, калгаснікаў і ўсіх праца[illegible] Беларусі — праз вашу цэнтральную газету «Звязда» ў дзень [illegible] гадавіны Окцябрскай рэволюцыі. Жадаю вам дабіцца новых бу[illegible] поспехаў на фронце соцыялістычнага будаўніцтва, каб ваша рэс[illegible] ліка стала яшчэ больш магутнай і квітнеючай у сям'і соцыяліст[illegible] ных рэспублік.

Член выканкома Комінтэрна, прадстаўнік кітайскай компартыі

ВАН-МІН.

ПО СЕ

Дырэктар Інстытута гісторыі партыі пры ЦК КП(б)Б

ШАФАРЭНКА

Сакратар Гомельскага ГК КП(б)Б

ПАЛЕСКІ КАМІТЭТ—КРЭПАСЦЬ БОЛЬШЭВІЗМА У 1917 г. У БЕЛАРУСІ

З найвялікшымі перамогамі падыходзіць к XVII гадавіне Окцябра Совецкая Беларусь — неадлучная частка нашай вялікай соцыялістычнай бацькаўшчыны. Аграмадная дапамога, аказваемая Совецкім Саюзам БССР, цвёрдае большэвіцкае кіраўніцтва ЦК КП(б)Б, правільнае ажыццяўленне ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі партыі высоўваюць Беларусь у рады перадавых рэспублік вялікага Совецкага Саюза.

Гіганцкія дасягненні Совецкай Беларусі заваяваны ва ўпартай большэвіцкай барацьбе. Гэта барацьба ўмацоўвае КП(б)Б, яе згуртаванасць вакол ленінскага ЦК і правадыра партыі—тав. Сталіна.

Але, не гледзячы на гэта, было-б вельмі шкодным якое-б там ні было самасупакаенне і зазнайства, асабліва пасля зусім правільнага і празорлівага ўказання ЦК ВКП(б) аб недастатковай ідэйнай згуртаванасці гомельскіх большэвікоў. Якжа ствараецца гэта ідэйна-большэвіцкая згуртаванасць? Яна ствараецца ў канкрэтнай большэвіцкай барацьбе за ажыццяўленне штодзённых задач партыі на аснове праграмы, стратэгіі і тактыкі марксізма-ленінізма, на аснове глыбокага вывучэння тэорыі Маркса-Энгельса-Леніна-Сталіна, нашага слаўнага большэвіцкага мінулага.

А ў гомельскіх большэвікоў ёсць нямала слаўных і герaічных старонак у мінулым. У 17-ю гадавіну Окцябрскай соцыялістычнай рэволюцыі мы павінны ў асаблівасці адзначыць ролю Палескага камітэта большэвікоў у 1917 годзе, калі на чале яго стаяў лепшы саратнік тав. Сталіна—Лазар Майсеевіч Кагановіч.

Палескі камітэт з'яўляецца адной з найбольш старых і вытрыманых партыйных арганізацый Беларусі і Літвы. Ён быў створан неўзабаве пасля другога з'езда партыі. Заснавальнікам яго і адным з кіраўнікоў быў т. М. К. Владзіміраў («Лёва Палескі»). К канцу 1904 года раён дзейнасці Палескага камітэта ахапляў большую частку Магілеўскай губерні, уключаючы Магілеў і Гомель, паўночна-заходнюю частку Чэрнігаўскай губ. (Новазыбкаў—Клінцы), частку Менскай (Рэчыца—Мазыр) і частку Палтаўскай губ. (Ромны).

У верасні 1905 года ў сувязі са стварэннем у канцы ліпеня 1905 года на з'ездзе груп Паўночна-Заходняга края «Паўночна-Заходняга Саюза РСДРП», Палескі камітэт на аснове статута, прынятага трэцім з'ездам партыі, быў разбіт на рад асобных раённых арганізацый (Магілеў, Гомель, Новазыбкаў, Клінцы і інш.) на чале з раённымі камітэтамі РСДРП. У 1910 годзе Палескі камітэт быў аднаўлен з кіруючым цэнтрам у Гомелі. У часе імперыялістычнай вайны кіраўнікі Палескага камітэта, у тым ліку т. Хатаевіч былі арыштаваны, і ў 1915 годзе па прыгавору Кіеўскай судовай палаты прысуджаны к пазбаўленню праў і ссылцы ў Сібір. Але гэты правал не спыніў існавання Палескага камітэта. Ён працягваў сваю дзейнасць ва ўвесь час імперыялістычнай вайны. К рэволюцыі 1917 года Палескім камітэтам пад кіраўніцтвам ЦК партыі і яго правадыроў Леніна і Сталіна былі выхаваны на Гомельшчыне хоць і нешматлікія, а прайшоўшыя суровую школу палітычнай барацьбы большэвіцкія кадры, адыграўшыя асабліва важную ролю ў перыяд барацьбы за Окцябр.

У першыя месяцы пасля Лютаўскай рэволюцыі амаль паўсюдна ў Беларусі існавалі аб'яднаныя арганізацыі РСДРП, у склад якіх, побач з меншавікамі і бундаўцамі, уваходзілі таксама і большэвікі. Зусім іншае становішча было ў Гомелі. Гомельскія большэвікі, кіруемыя ў 1917 годзе т. Л. М. Кагановічам, з самага пачатку аднаўлення дзейнасці Палескага камітэта, адразу-ж выступілі як зусім незалежная большэвіцкая арганізацыя і павялі рашучую барацьбу супроць аб'яднанчых настрояў і ілюзій, за аднаўленне ва ўсёй Беларусі самастойных большэвіцкіх арганізацый. 6 красавіка адбыўся першы арганізацыйны сход гомельскіх большэвікоў у ліку 25-30 чалавек. Сход пастанавіў найменаваць арганізацыю Палескай, а выбраны ў складзе пяці чалавек камітэт—Палескім камітэтам. Гэтым сход імкнуўся паказаць пераемственую сувязь зноў адноўленай арганізацыі з дзейнасцю Палескага камітэта ў гады падполля і адмежавацца ад меншавікоў і бундаўцаў.

У хуткім часе на чале камітэта стаў тав. Л. М. Кагановіч.

Паміма большэвіцкай арганізацыі ў Гомелі існавала аб'яднаная меншавіцка-бундаўская арганізацыя, актыўна падтрымліваўшая Часовы ўрад і цкаваўшая большэвікоў, як «агентаў германскіх імперыялістаў».

У труднейшых умовах большэвікі Гомеля пачалі барацьбу за адрыў на свой бок рабочых, салдат і сялян з-пад уплыву бундаўцаў, меншавікоў і эсэраў. Для заваявання мас большэвікі пашлі на прадпрыемствы, у самыя нізы і самаадданна там працавалі, як агітатары, прапагандысты і вярбоўшчыкі. Напорыстая агітацыйна-прапагандысцкая работа большэвікоў суправаджалася тым, што меншавікі, эсэры і іх прыхільнікі сцягвалі большэвікоў з трыбуны, зрывалі сходы, справа даходзіла нават да збіванняў. Але гэта не спыняла большэвікоў. І неўзабаве гэта работа дала свае рэзультаты. Ужо ў першамайскай дэманстрацыі большэвікі выступілі не маленькай кучкай. Апрача 200 большэвікоў (у пачатку было 25) з імі ішлі поўнасцю 3-ці і 4-ты караенныя паркі, рабочыя завода Варшаўскай ваеннай акругі шляхоў зносін і каля тысячы рабочых і салдат. У красавіку пачаўся рост большэвіцкай арганізацыі, галоўным чынам, за лік ваенных. Ужо праз два тыдні пасля арганізацыі Палескага камітэта з ліку салдат уступілі ў партыю каля 100 чал. У некаторых часцях праводзяцца перавыбары дэпутатаў у совет. Замест эсэрствуючых асоб з комскладу выбіраюцца большэвікі. У рэзультаце ў совеце ствараецца большэвіцкая фракцыя з 25-30 чалавек. Пачынаецца таксама прыліў у большэвіцкую партыю і з ліку рабочых. На працягу красавіка ўступае каля 30 чалавек.

Чым далей, тым большай сімпатыяй карыстаюцца выступленні большэвікоў на мітынгах і на пасяджэннях у совеце. Ужо майская дэманстрацыя паказала, наколькі нямоцны ўплыў дробна-буржуазных згодніцкіх партый, што глеба пад іх нагамі хістаецца. У дэманстрацыі 18 чэрвеня колькасць дэманстрантаў, ідучых за большэвікамі, значна ўзрасла параўнальна з маем. У ліпеньскай-жа дэманстрацыі асобныя прадпрыемствы поўнасцю ідуць пад большэвіцкімі лозунгамі.

Але чым больш растуць сілы большэвікоў, тым больш расце нянавісць да іх з боку аб'яднанцаў і эсэраў. Асабліва ўзмацнілася цкаванне і праследаванні большэвікоў пасля ліпеньскіх дзён.

Карнілаўшчына была пераломным момантам у працэсе [illegible] буржуазна-дэмакратычнай рэволюцыі ў соцыялістычную. Пасля карнілаўшчыны ва ўсёй Расіі перавага сіл вызначылася ў бок большэвікоў, у бок пролетарскай рэволюцыі. Гэта-ж перавага ясна вызначылася і ў Гомелі. Большэвікі ў совеце пры моцным падтрыманні мас рабочых і салдат сталі фактычна пануючай партыяй.

На з'езд Советаў Заходняй вобласці і на Усерасійскі з'езд дэлегатамі выбіраюцца толькі большэвікі і левыя эсэры і ні адзін абаронец (на з'езд Советаў Заходняй вобласці—3 большэвікі і 2 левыя эсэры, на II Усерасійскі — 1 большэвік і 1 левы эсэр). Дэлегатам на Усерасійскі з'езд быў дан наказ дабіцца пераходу ўсёй улады ў рукі советаў.

Заваяваны большэвікамі совет быў гатоў узяць уладу ў свае рукі. І вось, ноччу Гомель атрымлівае першае паведамленне аб адбыўшымся перавароце ў Пецербургу, аб бегстве Керанскага, паведамленне радасна спатканае гомельскім пролетарыятам. У гэты-ж дзень фармуецца з членаў партыі і спачуваючых першы атрад чырвонай гвардыі ў 400 чалавек.

28 кастрычніка склікаецца пасяджэнне совета, якое павінна выразіць свае адносіны да окцябрскага паўстання.

Большэвіцкая фракцыя прапануе сваю рэзалюцыю, вітаючую ўзяцце ўлады советамі, як адзінай рэволюцыйнай уладай, і выказваючую гатоўнасць аказаць усямернае падтрыманне рабоча-сялянскаму ўраду. Рэзалюцыя большасцю галасоў была прынята.

30 кастрычніка, калі былі атрыманы поўныя дакладныя весткі аб далейшых падзеях у Петраградзе, аб атрыманні перамогі рэволюцыйнымі рабочымі над войскамі генерала Краснова, апоў склікаецца ўрачыстае пасяджэнне совета сумесна з павятовым выканкомам совета сялянскіх дэпутатаў. На пасяджэнні большасцю галасоў прымаецца рашэнне аб перадачы ўсёй паўнаты ўлады ў рукі советаў, аб неадкладным адхіленні і арышце ўсіх агентаў і прадстаўнікоў часовага ўрада. На гэтым-жа пасяджэнні быў выдзелен Гомельскі камітэт рэволюцыйнай аховы, асноўнай задачай якога з'яўлялася недапушчэнне перакідкі войск з фронту на Петраград і Маскву і ажыццяўленне пераходу ўлады да Советаў.

Тав. Кагановіч на пасяджэнні Гомельскага совета [illegible] лістапада 1917 г., выкрываючы здрадніцкую ролю меншавікоў і эсэраў, заявіў, што Советы — рэволюцыйныя штабы, аплоты рэволюцыі. Меншавікі і эсэры — ярыя ворагі советаў. Калі паўстаў пецербургскі пролетарыят і гарнізон, меншавікі не толькі ганебна пакінулі сваіх гінучых братоў, але пайшлі насустрач контррэволюцыі, насустрач палкам Керанскага. Меншавікі і эсэры — здраднікі справе рэволюцыі. Ніякага аб'яднання з аб'яднанцамі згоднікамі, здраднікамі справе рэволюцыі—такава была лінія большэвікоў.

Гэта цвёрдая лінія, праводзімая пад кіраўніцтвам тав. Кагановіча, забяспечыла большэвікам Палесся падтрыманне наяшырэйшых мас працоўных.

Ведучы непрымірымую барацьбу са згоднікамі ўсіх масцей (меншавікі, эсэры, бунд і т. д.), тав. Кагановіч на Магілеўскім губерскім з'ездзе советаў гаварыў, што ўстаноўчы сход павінен быць склікан, але калі ён пойдзе супроць совецкай улады, калі ён стане штабам контррэволюцыі, прыкрываючыся лозунгам «Уся ўлада ўстаноўчаму сходу» і павядзе барацьбу з советамі,—то большэвікі «міндальнічаць не будуць».

Разбіваючы соцыял-дэмакратычныя аргументы, што перамога соцыялізма магчыма толькі ў сусветным маштабе і што пролетарыят у адсталай краіне не можа стаць капітанам індустрыі, тав. Кагановіч гаварыў аб тым, што рабочы клас Расіі павінен ісці не назад — к буржуазнай рэспубліцы, а на аснове ўлады советаў ісці наперад — да соцыялізма.

У лістападзе месяцы праведзеныя выбары ў советы даюць большасць большэвікам (109 з 200 месц). Больш чым другія партыі атрымліваюць большэвікі і пры выбарах ва ўстаноўчы сход па гораду. Значную частку галасоў аддае большэвікам і сялянства, не гледзячы на тое, што эсэры прэтэндавалі на адзінае прадстаўніцтва ў вёсцы сялянства паміма волі і жада[illegible] дробнабуржуазных партый ажыццяўляе дэкрэт аб зямлі, прыняты на II з'ездзе советаў.

Так перамагала і перамагае большэвіцкая стратэгія і тактыка ў барацьбе за соцыялістычную рэволюцыю, у барацьбе за дыктатуру пролетарыята.

Вывучэнне герaічнай барацьбы нашай партыі, усяго пройдзенага ёю шляху з'яўляецца адной з галоўнейшых крыніц выхавання шырэйшых мас маладых членаў партыі, комсамольцаў, рабочых, калгаснікаў.

«Мы павінны выхоўваць членаў партыі, комсамол; мы павінны ўзнімаць новыя і новыя слаі рабочага класа, выхоўваючы іх на вывучэнні нашай большэвіцкай партыі. А гэта гісторыя не ёсць, як гэта думаюць многія гісторыкі-схематыкі, гісторыя безадваротна прайшоўшага мінулага, кануўшага ў нябыт[illegible] ведамасць учарашняга дня. Уся наша гісторыя ёсць праграма, стратэгія і тактыка, арганізацыя герaічнай барацьбы лепшых, перадавых элементаў нашага класа за перамогу дыктатуры пролетарыята, за знішчэнне класаў, за комунізм.

І калі наша краіна, якая лічылася раней самай адсталай краінай у свеце, калі наша краіна—а шостая частка земнага шара—зараз з'яўляецца краінай соцыялізма, гэтым мы абавязаны большэвіцкай праграме, тактыцы і арганізацыі пролетарыята, праграме і кіраўніцтву нашай партыі. Гэтым мы абавязаны той беззаветнай барацьбе, якую вялі лепшыя людзі на чале з Леніным на працягу дзесяткаў год супроць народнікаў, легальных марксістаў, эканамістаў, меншавікоў, трацкістаў, правых, «левых» і прымірэнцкіх элементаў партыі» (Л. М. Кагановіч «За большэвіцкае вывучэнне гісторыі партыі»

НЯХАЙ ЖЫВУЦЬ РАБОТНІКІ НАВУКІ І ТЭХНІКІ, МАСТАЦТВА І ЛІТАРАТУРЫ, ЯКІЯ ІДУЦЬ РУКА Ў РУКУ З РАБОЧЫМ КЛАСАМ У ВЯЛІКАЙ СПРАВЕ БУДАЎНІЦТВА СОЦЫЯЛІЗМА І ЎЗМАЦНЕННЯ АБАРОНЫ НАШАЙ РАДЗІМЫ!

ЧАМУ НАМ РАДАСНА ТВАРЫЦЬ

Напярэдадні Октябрскага свята рэдакцыя „Звязды" звярнулася да раду дзеячоў тэхнікі, навукі і мастацтва з анкетай. Мы атрымалі цэлы рад адказаў, якія сёння змяшчаем у „Звяздзе". Агульны напрамак адказаў: „Нам радасна тварыць і жыць, бо мы жывем у краіне, якая з'яўляецца соцыялістычнай бацькаўшчынай працоўных усяго свету, бо намі кіруе і дапамагае нам партыя Леніна-Сталіна, якая вядзе чалавецтва да светлага будучага, імя якому—соцыялізм"

Акадэмік Н. М. КУЛАГІН

Заслужаны дзеяч навукі, дырэктар Інстытута біялогіі БелАН, член-карэспандэнт Усесаюзнай Акадэміі Навук.

Творчасць ёсць адзін з самых шчаслівых момантаў жыцця чалавека. У сваёй аснове творчасць базуецца на новай рабоце мазга, на ўстанаўленні новых маагавых умоўных складаных рэфлексаў. Сістэматычны ўсебаковы аналіз праведзенай работы, пастаянныя мыслі аб прадмеце работы — гэта самыя бліжэйшыя этапы творчасці ў данай рабоце. Але апрача бліжэйшых этапаў, безумоўна, важна бачыць тую перспектыву, тую мэтаімкнёнасць, да якой ідзе творчасць, трэба ўлічваць тую агульную атмасферу, якая акружае моманты творчасці.

У СССР такая перспектыва ярка і маляўніча свеціцца ў тых указаннях, скрыжалях, якія даны бясмертнымі правадырамі новага чалавецтва — Марксам, Энгельсам, Леніным, і святло якіх праводзіць у жыццё, умацоўвае і пашырае комуністычная партыя і яе вялікі правадыр тав. Сталін.

Будаўніцтва бяскласавага соцыялістычнага грамадства, абарона краіны, знішчэнне эксплаатацыі працы, добрабыт працоўных — гэта бяспрэчна не пераўзойдзеныя ва ўсім свеце, ва ўсе гістарычныя часы нашы маякі, нашы светачы, нашы сцягі. Аб іх можна толькі гаварыць: вышэй і вышэй непераможны сцяг Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна.

Адсюль зразумелы той энтузіязм, той пафас, які ўласцівы стаўшым пад гэтымі сцягамі. Зразумелы адсюль і той вулкан творчасці, які мае месца ў наш час у СССР ва ўсіх галінах нашага жыцця. Навуковая творчасць у радзе ўсіх відаў творчасці займае адно з першых месц. Жыць, працаваць і тварыць дзеля тых вялікіх задач, чалавечней якіх няма ў свеце, і якія праводзіць у жыццё наш Саюз, — гэта вялікае шчасце, вялікая асалода, вялікая радасць для ўсякага творцы, работніка. Наш біялагічны інстытут Беларускай Акадэміі Навук шчаслівы, што ён можа да дзён вялікага Октября прадставіць вынікі сваёй творчасці і ў справе раслінаводства і ў справе жывёлагадоўлі.

Н. М. Кулагін

М. Ф. РАФАЛЬСКІ

Заслужаны артыст рэспублікі, мастацкі кіраўнік Беларускага Дзяржаўнага яўрэйскага тэатра

Мы шчаслівы таму, што на нашу долю выпала ганаровая місія быць сынамі вялікай радзімы працоўных, мы шчаслівы таму, што працоўныя нашай вялікай радзімы навекі выкоў выгналі са свайго асяроддзя паразітаў усіх масцей і адценняў і наносяць сакрушальныя ўдары старому, наскрозь прагніўшаму свету. Мы шчаслівы таму, што на руінах гэтага старога свету будуецца ў нашай краіне новы свет, свет чалавека, вызваленага ад уціску, што нас акрыляе маладосць, маладосць класа пераможцы, поўнага сіл і энергіі; што мы імкліва ідзем да светлай будучыні, што наша рэчаіснасць поўна веры ў гэту будучыню. Мы шчаслівы таму, што з дня ў дзень, з гадзіны ў гадзіну наша вялікая адзіная сям'я каменшчыкаў соцыялізма з упартасцю і з сілай, вартай захаплення, будуе бяскласавае соцыялістычнае грамадства.

Як многа прычын к таму, каб мы былі шчаслівы, як многа прычын к таму, каб мы з пачуццём гордасці і радасці не толькі ўсведамлялі, не толькі адчувалі гэта шчасце, але і апявалі і славілі яго.

Падумаць толькі, як многа зроблена і як многа ўперадзе!

М. Рафальскі

Л. М. ЛІТВІНАЎ

Заслужаны артыст рэспублікі, мастацкі кіраўнік Беларускага Дзяржаўнага Першага тэатра.

Мне радасна жыць і працаваць у маёй цудоўнай соцыялістычнай радзіме таму, што Я АДЧУВАЮ КОЖНАЙ ЧАСЦІНКАЙ МАЁЙ ІСТОТЫ ЎПРУГУЮ ПАЎНАТУ МАЙГО ТВОРЧАГА ЖЫЦЦЯ. Мая жыццёвая энергія поўнасцю рэалізуецца, і гэта дае мне найвышэйшую задаволенасць, і гэта дастаўляе мне велізарную асалоду. МНЕ ДАНЫ МАГЧЫМАСЦІ НЕ ПРОСТА ІСНАВАЦЬ, А РАСЦІ ЎВЕРХ, УГЛЫБ, УШЫРКІ, І Я РАДАСНА СТАРАЮСЯ ГЭТАГА ДАСЯГНУЦЬ. Я ўзбагачаюся цікавейшым зместам, зместам надзвычайнага жыцця маёй краіны, і гэта жыццё нязменна апладняе мяне, як мастака, і дае мне шчасце адчуваць, што я маю аб чым сказаць сваім мастацтвам. Я станаўлюся мастаком —умяшчальнікам аграмаднай новай праўды аб жыцці, і нават тая частка гэтай праўды, якую я магу абняць маім недасканалым розумам— вялікая, хвалюючая свежая, бясконца натхняючая. Таксама адчуваюць мае таварышы. А гэта-ж вялікая радасць жыць у калектыве разумных, разважлівых людзей, бадзёрых, тэмпераментных мастакоў! А іменна такое пакаленне выхавала мая радзіма. І я — радавы прадстаўнік гэтага пакалення.

Мне радасна жыць і працаваць таму, што ВАКОЛ МЯНЕ І ВА МНЕ БУРЛІЦЬ ДУХ ТВОРЧАГА ЖЫЦЦЯ, усё навакол мяне асветлена святлом канструявання (а не ўгасання, як у свеце эксплаатацыі і залатога цяльца). Вакол шуміць маладая магутная парасль новых, абсалютна новых у гісторыі свету ідэй, новых людзей, новых матэрыяльных багаццяў, поўных новым зместам і формай. І ўсё вядомае дагэтуль стала відаць з новага, больш глыбокага, больш цікавага пункту гледжання вучэння Маркса-Энгельса-Леніна-Сталіна. І ад гэтага ўпруга, радасна і свежа пульсуе мысль, а гэта — вялікае шчасце, незнаёмае людзям іншага свету, палохаючае іх. Любоў, дружба, жонка, радзіма, уласнасць, я, смерць, асалода дабро, зло, ахвяра, касцюм і т. д. і т. д. — усё стала новым, усё дае жыўнасць розуму і пачуццю, усюды — далоў мёртвыя каноны, усюды — бурнае маладое пазнаванне. І гэта — велізарнае шчасце, гэта крыніца ўнутранога багацця мастака.

Мне радасна жыць і працаваць таму, што я цвёрда ведаю, ШТО З'ЯЎЛЯЮСЯ ЎДЗЕЛЬНІКАМ СТВАРЭННЯ ВЕЛІЗАРНЕЙШАГА ТЭАТРА ЎСІХ ЭПОХ. У маёй радзіме даны самыя шырокія магчымасці для стварэння майго любімага тэатра. Нідзе тэатр не акружан такой атмасферай дружбы, увагі клопатаў, як у нас. Маё пагарджанае ў мінулым рамясло стала на маёй радзіме — СССР — справай дзяржаўнасці, справай клопатаў лепшых мужоў краіны. Як у старажытнай Элладзе. І я бясконца горды ўсведамленнем, што наш совецкі тэатр высіцца над тэатрам свету, як Хеопсава піраміда, ля падножжа якой — усё астатняе. І нават ворагі прымушаны гэта прызнаць. Сотні і тысячы тэатраў на ўсіх мовах, дзесяткі і тысячы артыстаў — мая сям'я аграмадна, талантлівая, паважаемая і гарачка б'ецца за сваю справу, як за частку пабудовы соцыялізма. І ўсведамленне ідэйнай і мастацкай сілы нашага тэатра — аграмадная радасць.

Мне радасна працаваць і жыць таму, што МНОЮ КІРУЕ, МЯНЕ ВЫХОЎВАЕ І ВУЧЫЦЬ МУДРЭЙШАЯ, МАЦНЕЙШАЯ, САМАЯ ЧУЛАЯ, САМАЯ ЧАЛАВЕЧАЯ ПРЫНЦЫПОВЕЙШАЯ З УСІХ МЫСЛІМЫХ ПАРТЫЯ, якую я горача люблю і якой беспадзельна давяраю сваё жыццё, як давяраюць ёй мільёны, як давярае ўсё лепшае ў чалавецтве.

Перада мною партыя высунула дасканалейшыя ўзоры людзей, вучыцца ў якіх так цікава, і сярод іх — ЛЕНІН, якога я люблю самай чыстай шчырай любоўю на якую я здольны, і зараз — ІОСІФ СТАЛІН — чалавек справы, мыслі, словы якога—крыніца глыбокіх захапленняў, найвышэйшы ўзор сапраўднага чалавека і сапраўднага жыцця. І гэта вялікае шчасце — любіць партыю і яе правадыроў.

Мне радасна працаваць, таму, што ЖЫЦЦЕ МАЁ І РАБОТА ЗЛІЛІСЯ Ў АДНО НЕПАРЫЎНАЕ ЦЭЛАЕ. А гэта адбылося таму, што я ўсведамляю сваю работу — тэатр — як частку вялікага планавага будаўніцтва ўсяго жыцця, дзе ўсё — у сувязі, дзе ўсё ўзаемна ўплывае, дзе ўсе любоўна адзін другога падтрымліваюць у ажыццяўленні адзінай агульнай мэты. Я працую спакойна, бо ўпэўнен, што калі буду хворы і не змагу працаваць, або калі пастарэю — я буду акружон клопатамі напоўніва, мая старасць не будзе адзінока — ва ўсіх выпадках жыцця мая радзіма мяне прылашчае, прытуліць як роднага, зрабіўшага ўсё, што ў яго сілах, для агульнай справы. І гэта ўсведамленне — глыбокая радасць.

І многа, многа яшчэ рэчаў даставляюць мне бесперапынную крыніцу радасцей — цудоўны росквіт усяго нашага мастацтва; хутка растучы матэрыяльны дабрабыт краіны наша бадзёрая, дасканала аснашчоная Чырвоная армія; мае выдатныя сучаснікі — Тупалевы, Молакавы, Мічурыны, Шмідты; дыпломатычныя поспехі маёй радзімы, надзвычайны росквіт навукі, перамогі нашых футбалістаў, баскетбалістаў і многае яшчэ, што напаўняе мяне гонарам за сваю бацькаўшчыну і кліча да творчасці на славу і перамогу нашага соцыялістычнага будаўніцтва.

Як бясконца далёка адышоў ад нас свет, які прымусіў Гогаля ўсклікнуць:

«Скучно жить на этом свете господа!»

Нам Гогаль ад чыстага сэрца сказаў-бы:

«Добра жыць і працаваць у вас, таварышы!

І мы, усміхаючыся, адказалі-б:

«Яшчэ-б, надзвычай добра, Мікалай Васільевіч! І будзе яшчэ і яшчэ лепш і радасней...»

Леў Літвінаў

Л. П. АЛЕКСАНДРОЎСКАЯ

Салістка Беларускага Дзяржаўнага тэатра оперы і балета.

Створаны ў выключна кароткі тэрмін сіламі энтузіястаў пролетарыяў, пры моцнай дапамозе партыі і ўрада і пад іх кіраўніцтвам, малады тэатр оперы і балета на працягу якіх-небудзь 1-2 год змог крытычна аўладаць лепшымі творамі буржуазнай спадчыны і, паспяхова асвойваючы іх, даць пролетарскаму глядачу рад мастацкіх пастановак («Кармен», «Еўгені Онегін», «Князь Ігар», «Апрычнікі», «Пікавая дама») якія з'яўляюцца пераходным этапам для стварэння нашай, совецкай оперы пролетарскай па зместу і беларускай па форме.

Далейшы поспех і развіццё маладога тэатра забяспечаны: падрыхтоўка пролетарскіх музычных кадраў (музычныя школы, музтэхнікумы, дзяржаўная кансерваторыя), шырокая дапамога і кіраўніцтва партыі і ўрада, нарэшце, моцнае падтрыманне з боку ўсёй пролетарскай грамадскасці — з'яўляецца лепшай гарантыяй у гэтым.

І мне асабіста, выхаванай у совецкіх умовах, атрымаўшай музычную адукацыю ў совецкай школе і працуючай у совецкім тэатры, найвялікшую радасць дастаўляе годнасць совецкай актрысы, маючай поўную магчымасць скарыстаць усе свае веды і здольнасці на карысць будуючагася соцыялізма.

Л. Александроўская

Прафесар Н. А. ПРЫЛЕЖАЕЎ

Загадчык кафедры арганічнай хіміі Беларускага Палітэхнічнага інстытута; член-карэспандэнт Усесаюзнай Акадэміі навук.

У буржуазным грамадстве асабістыя, эгаістычныя інтарэсы праваліруюць над усімі грамадскімі. Чалавек павінен прабіць сабе дарогу да забяспечанага жыцця, зрабіць, як кажуць, кар'еру. Дзеля гэтага ахвяроўваецца ўсё. Кругагляд яго вузкі, яго захапляюць толькі перспектывы асабістага прыгожага жыцця.

Не тое ў нас, у Саюзе. Нават на першых этапах соцыялістычнай будоўлі ўсё грамадства, кожная яго свядомая адзінка праткнута жаданнем агульнага дабра. І гэта яднае ўсіх, не гледзячы на рознасці службовага становішча. Знойдзена платформа для агульнай мовы. Перспектывы светлага будучага прымушаюць нярліва пераносіць адносныя цяжкасці цяперашняга. Вузкі эгаістычны інтарэс адступае на задні план, чалавек уліваецца ў агульны паток. Грандыёзная будоўля, пераўтварэнне краіны, якое адбываецца на вачах, захапляе настолькі, што ў чалавека паўстае мучыцельнае, неспакойнае пачуццё, што тое, што ён робіць, — занадта мала, што трэба зрабіць больш, што трэба кінуцца ў самую гушчу гэтага кіпучага жыцця, каб паскорыць рэакцыю пераараджэння.

Вось што прымушае совецкіх людзей з радасцю брацца за ўсякую працу, вось што натхняе і падбадзёрвае іх. Яны ведаюць, што будуюць для сябе, для сваіх дзяцей і для ўсяго свету працоўных.

Н. Прылежаеў

Інжынер Н. А. ОРЭШКА

Другі хромавы цэх скурзавода «Большэвік».

Ужо другі год я працую галоўным майстрам другога хромавага цэха, працую з жывымі людзьмі. Я стаў новым чалавекам і бачу плёны сваёй работы тут-жа на месцы, у цэху. **Я адчуваю подых новага жыцця, дагэтуль невядомага мне.**

Вось нядаўна ездзіў я з групай рабочых на экскурсію на буйнейшыя скурзаводы Саюза. Пасля гэтага мы ўвялі новы метад золення аўчын са абераженнем воўны. Гэта значна палепшыць якасць і камгатоўнасць яе.

Я ганаруся сваім цэхам, які не ведае прарываў. Я ганаруся 80 выдатнікамі — зоташчамі. Я ганаруся ўборшчыкам **Плаўнікам,** ганаруся майстрам-комсамольцам **Шапко,** я ганаруся брыгадзірам лашчыльшчыкаў **Екельчыкам — гэта мае знатныя людзі, з якімі мы ствараем новую культуру ў цэху, культуру працы, культуру вытворчасці, культуру тэхналогіі.**

Н. Орэшка

Акадэмік ЯКУБ КОЛАС

Народны паэт рэспублікі, віцэ - прэзідэнт Беларускай Акадэміі навук.

У самым працэсе творчасці закладзены два асноўныя і ўсім вядомыя элементы: мукі творчасці і радасць яе.

Калі я часамі думаю пра сваю пройдзеную дарогу пісьменніка, я не магу не ўспомніць дарэволюцыйнай эпохі, у якую пачаў я сваю пісьменніцкую дзейнасць. Што было асноўным у маёй рабоце таго часу? Выяўленне ў розных літаратурных формах свайго грамадзянскага пратэсту супроць царскага самаўладства і соцыяльнай несправядлівасці ў імя разняволення прыгнечаных ад соцыяльнай і нацыянальнай няволі. У гэтым быў сэнс і апраўданне маёй пісьменніцкай дзейнасці ў маіх уласных вачах, у гэтым была і крыніца маральнага задавалення.

Але мая вера ў скорую перамогу над соцыяльным злом, над уплывам рэакцыі, якою змяніліся дні свабоды, часамі замірала, і мяне ахаплялася тады цемра беспадзейнасці. Нацыянальныя матывы, якіх багата было ў маёй паэзіі, збівалі мяне з таго правільнага шляху, па якім павінен быў ісці паэт-грамадзянін, калі ён шчыра і чэсна змагаўся за мільёны прыгнечанага чалавецтва, бо гэтыя матывы хілілі ў бок абмежаванага, рэакцыйнага па сваёй прыродзе, нацыяналізма.

У зусім іншых абставінах праходзіць пісьменніцкая дзейнасць у нашы дні, дні вялікай перабудовы ўсіх галін грамадскага жыцця на прынцыпах соцыялізма, поўнага вызвалення ад эксплаатацыі чалавека чалавекам, на прынцыпах пабудовы новага бяскласавага грамадства. У нас ясныя шырокія перспектывы.

Яшчэ большае здзіўленне выклікаюць працэсы ператварэння людской псіхалогіі ў пераможным ходзе соцыялістычнага будаўніцтва і казачныя ўчынкі і сусветныя рэкорды совецкіх людзей, людзей, выхаваных вялікай партыяй Леніна-Сталіна.

Усё гэта захапляе, узнімае дух, напаўняе радасцю і гордасцю, што ты з'яўляешся членам вялікага Саюза Совецкіх Рэспублік, які з кожным годам павялічвае сваю ўдзельную вагу на міжнароднай арэне.

Вось чаму радасна жыць і тварыць у нашы дні, радасна ўсведамляць, што і мы, пісьменнікі, можам унесці сваю даніну, у меру сваіх сіл, справе вялікага тварэння новай эпохі, новага чалавека. Гэта-ж эпоха дае ўсе магчымасці совецкаму пісьменніку для яго плённай работы.

Як. Колас

ПЕСНІ

ЯНКА КУПАЛА

1. НА НАШЫМ ПОЛІ

На нашым полі,
Полі калгасным
Днямі праходзяць
Весела, ясна.

Дружна працуем
Мы грамадою,
Знацца не знаем
З горам, з бядою.

Пры нашым ладзе,
Пры калектыўным
Рукам падмогай
Служаць машыны.

Болей не знаем
Сох на загонах, —
Трактар нам цягне
Плугі, бароны.

Сонейка ўзыйдзе,
Сонейка зайдзе,
Сеем і полем
Шчыра, папраўдзе.

Сеем, збіраем
Спелае збожжа,
Сабе, краіне
[illegible]

2. АБВІЛАСЯ КРАІНА...

Абвілася краіна
У кветкі,
Кліча сонца і месяц
У сведкі.
Ураджай даюць буйны
Палеткі,
Збожжам поўныя гумны,
Паветкі.

Весяляцца старыя
І дзеткі,
Што прыбытак ад працы
У іх гэткі.
Што мінулі батрацтва
Наследкі,
Не ядуць болей панскіх
Аб'едкаў.
Абвілася краіна
У кветкі,
Кліча сонца і месяц
У сведкі.

3. Я—КАЛГАСНІЦА

Я — калгасніца
Маладая,
Жыву весела,
Ані дбаю.

Мае дзетачкі
Позна-рана
І накормлены,
І прыбраны.

Сваю Настачку —
Дзіцё тое —
Нясу ў яслі я
Раніцою.

А Данілачка
Важным хлопцам
Рады, бегае
На пляцоўцы.

А як выйду я —
Іхня маці —
Ды калгаснае
Жыта жаці, —

Густа сцелюцца
Услед снапочкі,
Пяю песенькі
Аж да ночкі.

Супакойна я
Ўжо за дзетак,
Сваіх родненькіх
Малалетак.

Я — калгасніца
Маладая,
Жыву весела
Ані дбаю.

4. ВЫПРАЎЛЯЛА МАЦІ СЫНА

Выпраўляла маці сына
З калгаснае хаты
Не на службу ў чужыну,
Не ў дзяўчыне ў сваты.

Выпраўляла і казала:
— Мой сыночак мілы,
Ужо маеш ты не мала
Розуму і сілы.

Пойдзеш ты у свет і людзі
Хадою адважнай,
Прад табою слацца будзе
Край наш неабсяжны.

Не зазнаеш крутых сцежак —
Сыты і адзеты —
Вартаваць ты будзеш межы
Краіны Советаў.

Не зазнаеш тамка гора,
Будуць паважаці,
Дагледзяць цябе не горай,
Як родная маці.

Не ў салдатах быць пад царам,
Пад кнутом жандарскім, —
Служыць будзеш советам,
Справе пролетарскай.

Выпраўляла маці сына
З калгасных загонаў,
Каб служыў той верна, учынна
Арміі Чырвонай.

5. НОВАЯ ВОСЕНЬ

Па новаму восень палеткі
Абходзіць, глядзіць гаспадаркі...
Пашні адпыхаць пад паветкі,
Згуляўшы дажынкі, жнівяркі.

Закаўкалі качкі на ўзвышшы,
Затрэслася пісцё ў гушчарні...
Цэпы на сябе заглушыўшы,
Бушуе камбайн-малатарня.

Даўжэй цень кладзецца ад хатаў,
Цянюцца пульхна папары...
Адборнае жыта зарняты
Саджае сяўнік у гектары.

Віхор па кустах, па галінах
З усходу пагульвае свежы...
Дэбром палаўняе спажыўным
Сячкарня сіносныя вежы.

У вырай сабраліся гусі
І жораў азваўся пад небам...
Плывуць па шляхох Беларусі
Абозы чырвоныя з хлебам.

Асенняе сонца спакойна
У прасторах нямых пахаджае...
Гуляе пад сцягам чырвоным
Калгаснае свята ўраджаю.

6. ХВАЛЮЮЦЦА МОРСКІЯ ХВАЛІ...

Хвалююцца морскія хвалі,
І воблакі вецер калыша, —
А мы плывем далей і далей,
А мы лецім вышэй і вышэй.

Наперад мы ідзём векапомна,
Як сонца к небу ў пагоду,
Будуем мартэны і домны,
Будуем гіганты-заводы.

Будуем, няволі не знаем,
Церабім да шчасця дарогі,
Святкуем Кастрычнікі, Маі —
Свае да святла перамогі.

Не ў страх нам пагрозаў замахі,
Не ў страх інтэрвенцкія шхуны, —
Ні ступь, дзе гадуюць манархаў,
Ні ступь, дзе бушуюць тайфуны.

На ўсход, захад, поўнач і поўдзень
Плыве большэвіцкая песня,
Плыве песня ў творчым паходзе —
Для светаў старых будаўнесня.

В. О. ГАЛУБОК

Народны артыст рэспублікі, дырэктар Беларускага 3-га Дзяржаўнага тэатра.

У 1920 годзе, пасля вызвалення Беларусі ад белапалякаў, з групай рабочай і вучнёўскай моладзі я арганізаў калектыў, які паставіў сваёй [illegible] абслугоўванне рабочых гарадоў, [illegible] і працоўных вёсак БССР. Калектыў шпарка пашоў у масы. Ніякія цяжкасці не спынялі яго працы, яго тэмпаў. Ён рос, мацнеў, знаходзячы падтрыманне і аснову свайго росту ў цесным наблізіжэнні да сапраўднага гледача, а гэтага гледача ён знаходзіў сам —на полі, пры варштатах, у Чырвонай арміі.

І зараз, калі набліжаецца 15-гадовы юбілей нашага тэатра, калі на карце БССР няма раёна, дзе ён не пабываў-бы, назіраючы ўсе тое вялікае будаўніцтва соцыялістычнага мастацтва, асновы якога былі заложаны ў дні Октябра.

В. Галубок

Акадэмік Ф. О. ГАУСМАН

Дырэктар 2-ой тэрапеўтычнай клінікі Беларускага медыцынскага інстытута.

Мне радасна тварыць таму, што на чале нашай велізарнейшай соцыялістычнай будоўлі стаяць правадыры, узброеныя тэорыяй Маркса-Леніна — адзінай з усіх філасофій, якая адчыняе дзверы ў храм ісціны. Радасна тварыць, калі, практычна ажыццяўляючы марксісцка-ленінскую тэорыю, мы карыстаемся такой свабодай, якая нам дае вызваленне ад усякіх забабонаў, скоўваючых нашу творчасць.

Радасна тварыць і таму, што бачыш усюды рух, рух ва ўсіх, бачыш, як перарабляецца лад, эканоміка, прырода і людзі, бачыш, якімі нябывала гігантскімі крокамі наша краіна ідзе наперад, ажыццяўляючы завет Леніна, пад кіраўніцтвам партыі і непахіснага правадыра таварыша Сталіна.

Радасна тварыць, калі **пленны** тваёй творчасці вырастаюць і наспяваюць на ніве соцыялістычнага будаўніцтва, дзе панув сапраўдная **свабода для ўсякай творчасці.**

Гаусман

ЮНЫЯ ПІОНЕРЫ! УМАЦОЎВАЙЦЕ ДЫСЦЫПЛІНУ Ў ШКОЛЕ, АВАЛОДВАЙЦЕ АСНОВАМІ НАВУКІ! БУДЗЬЦЕ ГАТОВЫ ПРАДАЎЖАЦЬ І ЗАВЯРШЫЦЬ ВЯЛІКУЮ СПРАВУ ЛЕНІНА!

„ГЕРОЕМ ЧАГО Я БУДУ“...

Не, Барыс Кантаровіч не раўнае сваё дзяцінства з дзяцінствам Ейны. Кантаровіч разумее — прынцыпова розных рэчаў нельга раўнаць. Ён адзінаццаці год бегаў у хедэр, працаваў у саматужніка, праз маваў за «навуку» без хлеба і без грошай. Бегаў па гарэлку, калыхаў дзіцё майстра, насіў ваду і мыў гаспадыні падлогу. Гэта таксама ўваходзіла ў «навуку». У трынаццаць год ён курыў і піў. У чатырнаццаць год ён філасофскі гаварыў: «Што нам жыццё — капейка, сёння п'яны, а заўтра прамаў». Ён вучыўся гэтаму ў сталяроў і палка марыў аб тым часе, калі сам стане сталяром.

Барыс Кантаровіч не раўнае сваё дзяцінства з дзяцінствам Ейны. Але калі вясёлы адзінаццацігадовы хлопчык, набегаўшыся, нагуляўшыся за дзень, падымаючы ад кніжкі задуменныя вочы, пытае бацьку героя першай пяцігодкі:

— Тата, першая пяцігодка скончылася, дык героем чаго я буду? І ўпэўнена сам адказвае — героем чацвертай.

Тады Кантаровіч мімаволі задумваецца і глядзіць на сына, быццам толькі зараз знаёміцца з ім, з гэтым дзіўным чалавекам. У тысячах дробных дэталей ссоўваюцца з месца сямейныя традыцыі Кантаровічаў і кожная з іх, павярнуўшыся па-іншаму, накладвае сваю рыску на жыццё сына. У сям'і Кантаровічаў месца сыноў было ў кутку. Там яны спалі на лахманах, там сядзелі ціха, не падаючы голасу, калі ў хаце быў бацька. Цэнтральнае месца хаты — стол займаў бацька. За гэтым сталом ён думаў, еў і тачыў інструменты. Часам бацька браў на калені, часам цалаваў, але падыходзіць да стала, сядзець за ім, пэцкаць інструменты сыны не мелі права. За гэта бацька біў.

Сын Барыса Кантаровіча вышаў з кутка. Ён займае цэнтральнае месца ў хаце — стол, закладвае яго сваімі кніжкамі, малюнкамі, папкамі і сядзіць. Прыходзячы з работы, бацька хоча сесці пачытаць газету і, падумаўшы, заўсёды неяк інстынктыўна садзіцца ў кутку, у якім ён правёў дзяцінства. За сталом працуе сын.

У сям'і Кантаровічаў функцыі маткі зводзіліся да трох прынцыпаў: шкадаваць сына, непакоіцца аб сыне і па меры магчымасці гараніцца сынам. Маці Ейны не можа спыніцца ні на адной з гэтых функцый. Шкадаваць сына? З таго часу, як шасцігадовы Ейна пашоў у дзіцячы сад, яна ні разу не бачыла яго слёз. Ён заўсёды вясёлы, непаседлівы, энергічны. Ні разу не выцерці фартухом дзіцячых слёз — гэта нават крыху непрыемна для маткі, няма поўных пачуццяў. Маці ходзіць у школу і піонерскі атрад. Многа жыццярадасных дзяцей гуляюць там разам з Ейнай. Аднойчы дзеці пацягнулі не ў карагод з сабой. І маці падумала — шкадаваць сына — гэтым можна пакрыўдзіць яго. Што дасць матчына шкадаванне гэтым дзецям?

Грошы былі заўсёды радасцю для дзяцей у сям'і Кантаровіча. Дзеці выбіралі лоўкі момант, калі бацька быў п'яны, ці быў у добрым настроі, дзеці ішлі на ўсякія ўлоўкі, каб выпрасіць грошай на цукеркі, на пернікі, на квас. Сын Кантаровіча падыходзіць да бацькі, як да роўнага, і проста гаворыць: «Мне трэба фотаапарат. Вось ужо ў гуртку я навучыўся рабіць здымкі. Дай мне грошай на апарат, здыму цябе». І бацька бачыць, што вочы сына загараюцца іменна тады, калі ён гаворыць аб апараце, а не аб грашах.

У сям'і Кантаровічаў усякая абноўка была святам. Але заўсёды яна для дзяцей была нечаканай у залежнасці ад таго, калі ў сям'і з'яўляліся грошы. Разуменне неабходнасці новай вопраткі было неўласціва дзецям. Гэта яны ўспрымалі, як выпадак. Сын Кантаровіча Ейна сам кожны дзень чысціць бацінкі, сам прышывае гузікі і сам патрабаваў ад бацькі гарнітур і новыя бацінкі. Калі яму купілі бацінкі, ён не адзеў іх, а паставіў у куферак да свята. У свядомасці сына абноўка не з'яўляецца святам сама па сабе і толькі ў свята яна набывае значэнне.

Выхаванне дзяцей ніколі не было складанай праблемай у сям'і Кантаровічаў. Дзяцей трэба было біць і выбіваць з галоў дур і выводзіць у людзі. З таго часу, як сын пашоў у дзіцячы сад, бацька ні разу не ўдарыў яго. Не таму, што ў душы Кантаровіч супроць гэтага, а таму, што не было сутычак. Першая сутычка адбылася аднойчы, калі сын прыставаў з пытаннямі аб заводзе. Бацька спяшаўся. Хацеў адштурхнуць — не лезь. І тады сын сказаў — заўтра наша звяно ідзе на завод, мне трэба даць заданне піонерам.

— Колькі-ж у цябе піонераў? — здзіўлена запытаў бацька.

— Дзевяць...

— І яны слухаюць цябе?

— А як-жа...

Рука бацькі апусцілася. Сына слухаюцца дзевяць дзяцей, ударыць яго было непрыемна. І бацька сеў з сынам і яны доўга абмяркоўвалі работу піонерскага звяна на заводзе. І над шляхам сына, над яго думкамі, над яго жыццём бацька задумаўся і ўпершыню за 15 год яго прабывання ў партыі выхаванне дзяцей здалося яму праблемай.

Барыс Кантаровіч глядзіць на сына, як спрачаецца ён з таварышамі, куды ўпадае рака Місісіпі. Не, ён не будзе пакорным — думае бацька. Бацька бачыць, як чулы і ўважлівы сын да таварыша. Не, ён не будзе эгаістам — думае бацька. Настольная кніга стольніх пакаленняў дзяцей «Рабінзон Крузо» не спадабалася Ейне Кантаровічу. А калі ён прачытаў «Палескія рабінзоны» Маўра, ён запомніў тое месца, дзе дзеці перамагалі бандыта. Ейна не будзе індывідуалістам. Век Рабінзона скончыўся. У Ейны не будзе ні аднаго з тых пачуццяў, якія выхоўваліся ў мінулых пакаленняў. Затое Ейна адзінаццацігадовым хлапцом унёс у сям'ю Кантаровіча зусім новы закон. І гэта зусім не закон чысткі зубоў і мыцця рук, гэта нават не закон класціся спаць у 10 гадзін, гэта глыбокі закон сучаснага чалавека — працаваць над сабой. У вуснах Ейны гэта слова гучыць сур'ёзна.

Вечар. Ужо сабраны канькі і падрыхтаваны да зімы. Ужо складзен футбольны мяч і за сталом чытаюць бацька і сын. Бацька прапрацоўвае гісторыю партыі. Бацька хутка ляжа спаць. І адзінаццацігадовы сын, асуджаючы, гаворыць: «Я больш працую над сабой, чым ты. Трэба працаваць над сабой»...

Уражанні дзяцінства — самая ўсемагутная сіла. У іх закладвала свае карэнні ўсякая рэлігія. Гэта яны класавымі інстынктамі адгукваюцца ў людзях і так ускладняюць шлях чалавечага перавыхавання. Амаль ніхто не мог перамагчы ў сваёй псіхалогіі ўражанняў дзяцінства. Можна сабе ўявіць, якая патэнцыяльная сіла закладзена ў сыне Барыса Кантаровіча, які з шасці год толькі жыў і радаваўся ў калектыве і рыхтаваўся толькі да аднаго вялікага шляху — шляху бальшавіка. Перамагчы гэту сілу не можа нішто. Ейна цвёрда ведае, што ён павінен быць героем. Героем чаго? Чацвертай пяцігодкі — лагічна разважае дзіцё. Пройдуць гады, і партыя дакладна ўкажа яму пункт, куды трэба кінуць свой шукаючы выхаду гераізм.

Б. ПАСКАНЬЕЎ.

> **НЯХАЙ ЖЫВЕ НАША РОДНАЯ ЧЫРВОНАЯ АРМІЯ — МАГУТНЫ АПЛОТ МІРНАЙ ПАЛІТЫКІ САВЕЦКАЙ УЛАДЫ, ПІЛЬНЫ ВАРТАВЫ САВЕЦКІХ ГРАНІЦ, ВЕРНЫ СТРАЖ НАШАЙ ВЯЛІКАЙ РАДЗІМЫ!**

СОЎНАРКОМ БССР—т. ГАЛАДЗЕДУ, ЦК КП(б)Б —тав. ГІКАЛО, РАБОЧЫМ, КАЛГАСНІКАМ І ЎСІМ ПРАЦОЎНЫМ БССР

ДАРАГІЯ ТАВАРЫШЫ!

Ад імя ленінградскіх рабочых і работніц мы выказваем вам гарачую падзяку за выключную ўвагу, праяўленую вамі да справы снабжэння Ленінграда бульбай і гароднінай. Рабочыя і калгаснікі Беларусі, кіруемыя сваёй большэвіцкай арганізацыяй, паспяхова выканалі план усіх дзяржаўных паставак, паказаўшы на справе большэвіцкія ўзоры барацьбы за лінію партыі. Беларусь была да рэвалюцыі адной з закінутых і адсталых акраін. Працоўныя Беларусі адчувалі на сабе ўціск царскага самаўладства і падпадалі нацыянальнаму ўніжэнню, яны былі пазбаўлены права на родную мову, на развіццё сваёй нацыянальнай культуры. Окцябрская рэвалюцыя адкрыла працоўным усіх нацыянальнасцей найшырэйшы прастор для іх гаспадарчага, палітычнага і культурнага ўздыму. Соцыялістычная рэспубліка з кожным днём расце і мацнее, з поспехам развіваючы сваю прамысловасць і сельскую гаспадарку, будуючы сваю нацыянальную культуру. Наша краіна рыхтуецца да Окцябрскай гадавіны — вялікага свята працоўных Савецкага Саюза і ўсяго свету. У дзень Окцябрскай гадавіны мы правяраем наш слаўны шлях барацьбы і перамог, мабілізуем сілы на вырашэнне новых задач, пастаўленых партыяй і ўрадам. Дастойна сустрэць Окцябрскую гадавіну — гэта значыць нястомна змагацца за лінію партыі, нястомна памнажаць поспехі соцыялістычнага будаўніцтва, нястомна мацаваць магутнасць нашай гераічнай радзімы. Рабочыя і работніцы горада Леніна хочуць у дзень Окцябрскага свята бачыць у сваім асяродзі лепшых ударнікаў Беларускай Соцыялістычнай Савецкай Рэспублікі і запрашаюць беларускіх рабочых і калгаснікаў прыняць удзел у святкаванні Окцябрскай гадавіны ў горадзе Леніна.

Няхай жыве Беларуская Соцыялістычная Савецкая Рэспубліка!

Няхай жыве вялікая Окцябрская соцыялістычная рэвалюцыя!

Няхай жыве наша большэвіцкая партыя — арганізатар нашых перамог!

Няхай жыве правадыр і настаўнік працоўных — таварыш Сталін!

САКРАТАР АБКОМА ВКП(б) ЧУДОЎ.

СТАРШЫНЯ ЛЕНІНГРАДСКАГА СОВЕТА КАДАЦКІ.

АБЛПРОФСОВЕТ — ШАЛАШНІКАВА.

ДЗЕЦІ КАЛГАСА

Крыху старэйшыя дзеці яшчэ часамі, бывае, прыстаюць да бацькоў з запытаннямі:

— А чаму царква такая?

— А чаму папы з доўгімі валасамі?

— А што такое вялікдзень?

Толя і яго аднагодкі нічога падобнага не ведаюць. Не ведаюць яны таксама спрэчак бацькоў — калгас ці не калгас. Канец шнуру, беззямеллю, бясхлебіцы.

Сабраліся аднаго разу школьнікі на калгасную ферму праверыць, як дагледжана жывёла, як расце маладняк.

— Як-жа я пайду з вамі на ферму, — кажа Каця дачка аднаасобніка.

— Мяне-ж даяркі прагоняць. Гэта-ж вашы, а не мае каровы.

Дзеці абурана адказалі:

— А чаму-ж твой бацька ў калгас не ідзе і сваю карову ў агульную абору не ставіць. От і адразу ўсе каровы сталі-б тваімі. Хадзем. Ніхто цябе не прагоніць.

Гэта была адна з ар'ергардных сутычак «майго» і «нашага». Ва ўсім Новым двары засталіся толькі тры аднаасобнікі.

У дзяцей заўсёды была манера — пераймаць дарослым. Дзецям падабаецца рабіць тое, што і дарослыя. Ранняя вясна. Яшчэ снег ляжаў лапінамі на палях. Калгас наладзіў пробны выезд у поле. Разам з усімі калгаснікамі вышаў і Толя. Разам з бацькамі выстраіўся і ён з кошыкам на полі.

— Толя, навошта кошык узяў?

Што з кошыкам рабіць — не ведаў ён. Але затое ўсім дзецям да драбнейшых дэталей расказаў, як трэба арганізаваць пробны выезд і што гэта дае. Як быў другі пробны выезд, дзеці амаль усе вышлі ў поле. Завяліся яны гады на брыгадзіра, што зубы ў боранах тупыя.

— Бавалі падвялі мяне, — апраўдваўся ён, — спадзяваўся на іх.

— Бавалі? Ну што, яны тут не гаспадары. Гэта нам з вамі глядзець трэба.

Толя — адзін з лепшых вучняў у класе. Па арыфметыцы, граматыцы, чытанню ён паспявае лепш за ўсіх. Калі мы звярнуліся да дырэктара сямігодкі паказаць нам лепшага вучня, ён паказаў на Толю.

— Найбольш ініцыятыўны, перадавы і дысцыплінаваны хлопчык.

— Толі інакш нельга, — кажуць дзеці, — яго матка ўдарніца, а бацька ў кааператыве служыць.

Толя піонерскую газету не выпісвае. Але бацька яго выпісвае «Звязду». Частыя гутаркі адбываюцца паміж бацькам і сынам. Агнём загараюцца цёмна-карыя вочкі малога Толіка, калі стары партызан пачынае расказваць пра няданыя прыгоды і пра тое, што як зяніцу вока трэба зараз берагчы калгасны лад і калектыўную маёмасць. Вось чаму Толя ніяк не мог супакоіцца, пакуль не знайшоў украўшага ў аднаго вучня тры сшыткі.

— Калі патрэбны табе сшыткі, дык скажы, а красці і клас ганьбіць няма чаго.

Пасля заняткаў Толя абавязкова павінен нешта рабіць. Толя не бачыў паноў, буржуяў, кулакоў. Не даводзілася яму бачыць людзей, якія не працуюць. І таму, як толькі скончыцца заняткі, ён з асаблівай асалодай ідзе пасвіць карову сваіх бацькоў. Павінна было здарыцца, што карова яго бацькоў бадлівая. Ніяк не ў стада не пусціш. Прыходзіцца Толіку пасвіць карову на водшыбе ад усяго стада. Так было праз усё лета. На зіму бацькі купілі Толіку цёплае фасоністае паліто.

Нават і 10-гадовы Толік імкнецца ўнесці і сваю долю ў агульнакалгасную скарбніцу.

Так яно і было на ўборцы ураджаю. Следам за жняяркай ішлі дзеці, такія-ж як Толік, старэйшыя і малодшыя і падбіралі каласы.

— Чыста, да апошняга каласка падабрала Толікава брыгада,— расказваў увечары ў брыгадзе брыгадзір. Ну і работнік будзе. От каб усе так.

⁂

Шчаслівае і радасна праходзіць дзяцінства Толіка і мільёнаў яму падобных. Хлебам, малаком, бульбай, салам ён забяспечан. Багаты працадзень забяспечыў яго бацькам сытае жыццё. Аб гэтым турбавацца цяпер не трэба. Не трэба яму і думаць пра сшыткі, кніжкі, пра плату настаўніку за вучобу. Дзяржава ўсё гэта забяспечыла яму дармова.

Праўда, ёсць у Толіка і свае турботы. Нават зайздрасць пэўная. Шкадуе Толік, што яму ўсяго толькі дзесяць год. А вось Веры Мачальскай — трынаццаць. Яна ўжо мае пэдшэфнае цялё на калгаснай ферме. І другія дзеці маюць. А Толіку не даюць. Яшчэ малады, кажуць. Зайздросна. Думае Толік папрасіць дырэктара школы хадайнічаць перад праўленнем, каб і яму далі цялё. Хіба не ўправіцца ён? Ходзяць штодзень дзеці да сваіх падшэфных цялят. Глядзяць, ці накормлены, падасланы, ці чыстыя. Як што заўважаць — папраўляць, а калі што дык і цялятніцам наківаюць — нельга-ж няпоенае цялё трымаць.

Ёсць у Толі і яшчэ адна скарга. Гэта наконт піонерскага атрада. Быў летась у іх піонерскі атрад. От і весела было. А сёлета нешта не чуваць. І палітаддзел пра гэта не дбае. Як прыедзе Каменштэйн, Толік збіраецца паскардзіцца яму.

— Дзе відаць было, каб палітаддзел ані не цікавіўся дзецьмі.

Ужо цямнела. На ўсходзе наліваліся мігаючым святлом першыя зоркі. Рапартам праведзенага дня сустракае Толік бацьку, як вярнуўся з горада. Пакуль бацька не засне, Толік усё распытвае яго, дзе быў і што бачыў. А пасля ляжа на бачок ды пачынае выбіраць сабе прафесію.

— Кім я буду, як вырасту?

Улюбёнае пытанне ўсіх дзяцей займае і Толіка.

Больш за ўсё Толі падабаецца быць лётчыкам.

— Я адразу зверху заўважыў-бы, хто дрэнна на полі працуе. Скінуў-бы брыгадзіру пісульку:

— Глянь, Шабан. Вунь Ануфры гультаюе, агрэхі робіць.

Праўда, нядрэнна было-б і шоферам быць.

— Я раніцою паглядзеў-бы, як у горадзе Окцябрскую дэманстрацыю праводзяць. А ўдзень-бы вось тое самае ў Новым двары зрабіў.

Яшчэ лепш было-б інжынерам быць.

— Ніколі-б у мяне трактар на полі не стаяў.

У доўгім выбары прафесій Толік соладка засынае, бачачы сябе ў сне адначасова то лётчыкам, то інжынерам, то шоферам.

Набліжаецца раніца. Не разбярэш — светла за акном ці яшчэ цёмна — нейкая ліпкая шэрая асенняя муць.

З цемнаты выступаюць абрысы стала, засланага цёмным абрусам, і куфраў. Але бацька падняўся ўжо з ложка і босымі нагамі ходзіць па халоднай падлозе. Умыўся і вышаў на двор. Толік хоча яшчэ паспець пагаварыць з бацькам перад яго ўходам. Трэба, каб ён з горада прывёз ад шэфа — друкарні імя Сталіна — для дзяцей чырвоныя сцяжкі на Окцябрскія святы.

Ужо світае. Белая пелена туману за далёкім пералескам, шэрае, нізкае, як столь у хаце, неба. Ад страхі ўпала Толі на плячо кропля. Значыцца, цёпла. Перадаўшы бацьку даручэнне школьнікаў, Толік зноў кладзецца ў ложак радасны, што ў свята будзе цёпла, што будзе ён з таварышамі святкаваць з чырвоным сцягам, і ўсё будзе як у горадзе.

Л. КАПЛАН.

ПАДРЫХТОЎКА ДА ОКЦЯБРСКАЙ ГАДАВІНЫ ЗА МЯЖОЙ

АНГЛІЯ

ЛОНДАН, 4 лістапада. (БЕЛТА). Гадавіна Окцябрскай рэвалюцыі ў Лондане і правінцыі будзе адзначана шматлікімі рабочымі сходамі. У Лондане цэнтральны мітынг адбудзецца ў зале муніцыпалітэта Шордзіча. У зале ўстаноўлен магутны радыёпрыемнік і вечарам 7 лістапада ўдзельнікі мітынга будуць слухаць па радыё з Масквы расказ члена англійскай рабочай дэлегацыі аб уражаннях ад маскоўскай дэманстрацыі. З прамовамі на мітынгу выступяць прадстаўнік компартыі Манн і прадстаўнік незалежнай рабочай партыі Мэкстон.

ШВЕЦЫЯ

СТАКГОЛЬМ, 5 лістапада. (БЕЛТА). Усе комуністычныя газеты Швецыі выпускаюць к 17 гадавіне Окцябра спецыяльныя нумары. У буйнейшых памяшканнях ва ўсіх рабочых цэнтрах рыхтуюцца мітынгі, прысвечаныя гадавіне Окцябрскай рэвалюцыі.

На рабочых сходах выступаюць комуністычныя аратары, якія падкрэсліваюць ролю СССР у барацьбе за мір.

Шырокая падрыхтоўка мітынгаў у гонар 17 гадавіны Окцябра праводзіцца таксама компартыямі Даніі і Нарвегіі.

КІТАЙ

ШАНХАЙ, 5 лістапада. (БЕЛТА). Згодна паведамлення кітайскай прэсы, у сувязі з гадавінай Окцябрскай рэвалюцыі 7 лістапада ў кітайскай частцы Шанхая будзе аб'яўлена ваеннае становішча.

БАРЫСАЎСКАЯ ПРАМЫСЛОВАСЦЬ ВЫКАНАЛА ДЗЕСЯЦІМЕСЯЧНЫ ПЛАН

ЦК КП(б)Б т. Гікало, ЦВК БССР—т. Чарвякову СНК БССР—тав. Саак'яну

Да Окцябрскай гадавіны барысаўскія прадпрыемствы промфінплан выканалі за 10 месяцаў на 100,7 проц., за кастрычнік на 102,4 проц. Змагаемся за датэрміновае выкананне гадавога промфінплана па ўсіх паказальніках кожным прадпрыемствам, кожным цэхам.

Нам. сакратара Барысаўскага РК КП(б)Б **ЛЫСАК.**

Старшыня РВК **БАРАНЧЫК.**

МАЛАДЫМ КАМАНДЗІРАМ ВЫПУСКНІКАМ АБ'ЯДНАНАЙ БЕЛАРУСКАЙ ВАЙСКОВАЙ ШКОЛЫ ІМЯ М. І. КАЛІНІНА, КАМАНДАВАННЮ І ВЫКЛАДЧЫКАМ

Совет Народных Камісараў БССР горача вітае маладых камандзіраў-выпускнікоў, камандаванне і выкладчыкаў АБВШ з XVII гадавінай Окцябра і вітае выпускнікоў з паспяховым сканчэннем вучобы.

Толькі дзякуючы вялікай Окцябрскай рэвалюцыі, вызваліўшай прыгнечаныя народы былой царскай імперыі, толькі пад кіраўніцтвам большэвіцкай партыі Леніна-Сталіна стала магчымай арганізацыя вайсковых школ для падрыхтоўкі нацыянальных кадраў слаўнай Чырвонай арміі.

Совет Народных Камісараў БССР цвёрда ўпэўнен у тым, што маладыя камандзіры — выхаванцы АБВШ атрыманыя веды і большэвіцкую загартаванасць з гонарам скарыстаюць на ўмацаванне абароны нашай любімай радзімы, а камандаванне і выкладчыкі склад яшчэ з большай упартасцю і энергіяй будуць працаваць над падрыхтоўкай кадраў РСЧА.

Нам. старшыні Совета Народных Камісараў БССР **А. СААК'ЯН.**

УСІМ РАЙКОМАМ КП(б)Б

Надаючы вялікае палітычнае значэнне ініцыятыве Аршаншчыны аб арганізацыі ўсебеларускага паходу за асваенне мастацкай літаратуры, аддзел культуры і прапаганды ленінізма ЦК КП(б)Б прапануе ўсім райкомам уключыцца ў паход.

Пры ўсіх райкомах КП(б)Б (для зоны МТС — пры палітаддзелах) павінны быць створаны штабы па кіраўніцтву паходам з удзелам прадстаўнікоў ЛКСМ, профсаюзаў, настаўніцтва, рэдакцый, пісьменнікаў.

Аб уключэнні ў паход, арганізацыі штаба і праводзімых канкрэтных мерапрыемствах інфармуйце цэнтральны штаб паходу пры «Звяздзе».

Загадчык аддзела культуры і прапаганды ленінізма ЦК КП(б)Б **КОНІК.**

УСІМ РАЙКОМАМ КП(б)Б, палітаддзелам, РК ЛКСМ, ПРОФСАЮЗНЫМ АРГАНІЗАЦЫЯМ, НАСТАЎНІКАМ

Разгортваючы работу па арганізацыі ўсебеларускага паходу за асваенне мастацкай літаратуры, цэнтральны штаб прыняў наступны план работы, зацверджаны ЦК КП(б)Б.

1. Пры ўсіх райкомах і палітаддзелах МТС ствараюцца штабы па кіраўніцтву паходам, якія неадкладна павінны знесціся з цэнтральным штабам («Звязда», Савецкая 63).

2. Літаратурны мінімум зацвердзіць наступны: «Мать» М. Горкага, «Поднятая целина» М. Шолахава, «Железный поток» Серафімовіча, «Дрыгва» Я. Коласа, «Спалох на загонах» Галавача, «Над ракой Арэсай» Я. Купалы, «Цені на сонцы» А. Александровіча.

3. Гурткі масавай чыткі мастацкай літаратуры арганізаваць на прадпрыемствах, пры калгасах, соўгасах, сельсоветах, школах. Кіраўнікі гурткоў зацвярджаюцца раённым або палітаддзельскім штабам.

4. З 15 па 25 лістапада ва ўсіх раённых цэнтрах склікаюцца інструкцыйныя нарады кіраўнікоў гурткоў і чытчыкаў. Цэнтральны штаб камандыруе на ўсе нарады сваіх прадстаўнікоў.

5. У Аршанскім і Дзяржынскім раёнах, Першай Менскай і Большэвіцкай МТС цэнтральны штаб арганізоўвае свае вопытныя гурткі, якімі будуць кіраваць таварышы, вылучаныя Саюзам савецкіх пісьменнікаў і саюзам асветнікаў. Работа вопытных гурткоў будзе сістэматычна асвятляцца ў друку. Усе кіраўнікі гурткоў запрашаюцца прыняць удзел у асвятленні ў друку сваёй работы.

6. Для метадычнага кіраўніцтва паходам цэнтральны штаб сіламі калектыва крытыкаў Саюза пісьменнікаў, не пазней 25 лістапада выдае ў дапамогу кіраўнікам гурткоў блакнот паходу, у якім будуць даны папулярныя рэцэнзіі і пытальнікі для прапрацоўкі ўсіх кніжак, уключаных у літаратурны мінімум.

7. Дзяржаўнае Выдавецтва БССР паскораным парадкам выдае ўсю патрэбную літаратуру па зацверджанаму цэнтральным штабам літмінімуму.

«Звязда» — ЛЕНЦНЕР.
Палітсектар НКЗ — ПІЛІКАН.
ЦК ЛКСМБ — БАБЧЫНСКІ.
ДзВБ — БРАЎКОВІЧ.
ЦСПСБ — РУБІНШТЭЙН.
Праўленне ССП—АЛЕКСАНДРОВІЧ.
ЦП саюза працасветы—ГРЫЦКЕВІЧ

Адказны рэдактар Н. ЛЕНЦНЕР.

Выпускаючы—КРУЧКОЎ, ст. карэктар — БЯРОЗАВІК, ст. метранпаж — Н. ПЕРАКЛАДНЕЎ, ст. стэрэатыпёр — КАГАН Е., ст. друкар — АНУЧЫН.

... друкарня «Звязды».

Уп. Галоўлітбела № К—3288.